**Maapõueseaduse §-i 79 lisatakse lõiked $1^1$ ja $1^2$ järgmises sõnastuses:**

§ 79. Päästetöö kaevanduses

**($1^1$) Mäepäästeteenistuja hukkumise, surma ja töövõime vähenemise korral kohaldatakse päästeseaduse § 41 lõigetes 1-6 sätestatut.**

**($1^2$) Käesoleva paragrahvi lõikes $1^1$ nimetatud kulud kannab ettevõtja, kelle juures isik vigastuse, hukkumise või töövõime vähenemise hetkel töötas.**

**Elektrituruseaduse §-i $21^2$ lisatakse lõiked $2^1$ ja $2^2$ järgmises sõnastuses:**

§ $21^2$. Nõuded elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks

**($2^1$) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud päästeüksuse liikme hukkumise, surma ja töövõime vähenemise korral kohaldatakse päästeseaduse § 41 lõigetes 1-6 sätestatut.**

**($2^2$) Käesoleva paragrahvi lõikes $2^1$ nimetatud kulud kannab ettevõtja, kelle juures isik vigastuse, hukkumise või töövõime vähenemise hetkel töötas.**

***<u>Selgituseks koos olemasoleva seaduse tekstiga:</u>***

***Maapõueseadus:***

*§ 79. Päästetöö kaevanduses*

*(1) Kaevanduse allmaakaeveõõnes korraldab päästetöid mäepäästeteenistus. Mäepäästeteenistuse toimimise tagab kaevandaja.*

***($1^1$) Mäepäästeteenistuja hukkumise, surma ja töövõime vähenemise korral kohaldatakse päästeseaduse § 41 lõigetes 1-6 sätestatut.***

***($1^2$) Käesoleva paragrahvi lõikes $1^1$ nimetatud kulud kannab ettevõtja, kelle juures isik vigastuse, hukkumise või töövõime vähenemise hetkel töötas.***

***Elektrituruseadus:***

*§ $21^2$. Nõuded elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks*

*(1) Tootja, kes on käesoleva seaduse § $21^1$ punkti 1 tähenduses elutähtsa teenuse osutaja, peab tagama teenuse toimepidevuseks vajaliku päästetöö tegemise oma territooriumil ja selleks vajaliku päästeüksuse olemasolu.*

*(2) Vajalik päästetöö käesoleva seaduse tähenduses on päästesündmuse toimumisel viivitamata rakendatavad, vältimatud ja edasilükkamatud päästetegevused tootja territooriumil kuni päästeasutuse saabumiseni.*

***(2[1]) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud päästeüksuse liikme hukkumise, surma ja töövõime vähenemise korral kohaldatakse päästeseaduse § 41 lõigetes 1-6 sätestatut.***

***(2[2]) Käesoleva paragrahvi lõikes 2[1] nimetatud kulud kannab ettevõtja, kelle juures isik vigastuse, hukkumise või töövõime vähenemise hetkel töötas.***

*(3) Nõuded käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud päästetööd tegevale päästeüksusele ja koostöö korra päästeasutusega kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.*

*Päästeseaduse § 41 näeb ette hüvitise vabatahtliku päästja hukkumise, surma põhjustanud vigastuse või töövõime vähenemise korral. Samal ajal tuleneb maapõueseadusest ja elektrituruseadusest teatud ettevõtjatele kohustus tagada oma tegevusega seotud riskide maandamiseks vajalik päästevõimekus. Selle kohustuse täitmiseks peavad ettevõtjad tagama nõuetekohase väljaõppega personali, vajaliku päästevarustuse ning valmisoleku päästesündmustele õigeaegselt reageerida. Nimetatud päästeüksuste liikmed täidavad ülesandeid, mis on oma olemuselt võrreldavad päästetöö tegemisega. Nad reageerivad päästesündmustele, teevad päästetöid, osutavad vajaduse korral esmaabi ning tegutsevad sageli kõrgendatud ohuga keskkonnas. Ettevõtte territooriumil või tegevuskohas on nad üldjuhul esimesed päästesündmusele reageerijad. Seega kaasneb nende ülesannete täitmisega oluline risk nende enda elule ja tervisele.*

*Kehtiva regulatsiooni kohaselt ei laiene neile siiski päästeseaduse §-s 41 sätestatud tagatised. Päästetöö käigus vigastada saanud isikul või hukkumise korral tema lähedastel võib olla võimalik nõuda kahju hüvitamist üldistel õiguslikel alustel (võlaõigusseadus), kuid selline lahendus ei taga päästeseaduses sätestatud hüvitistega võrreldavat, seadusega eelnevalt kindlaks määratud kaitset, kuigi isikud täidavad sarnaseid ülesandeid.*

*Seetõttu on kujunenud olukord, kus sisuliselt võrreldavat päästetööd tegevatele ning selle käigus võrreldavat ohtu kandvatele isikutele kohalduvad erinevad tagatised sõltuvalt sellest, millise organisatsiooni või tööandja koosseisus nad päästetööd teevad. Selline ebavõrdne olukord on tekkinud olukorras, kus ettevõtja kohustus päästevõimekus luua ja seda alaliselt säilitada tuleneb seadusest.*

*Muudatuse eesmärk on tagada, et seadusest tuleneva päästevõimekuse tagamise kohustuse raames professionaalseid päästeülesandeid täitvatel isikutel oleks päästetöö tegemisega kaasneva vigastuse, töövõime vähenemise või hukkumise korral päästeseaduses sätestatuga võrreldav kaitse. Tagatise kohaldamisel on põhjendatud lähtuda eelkõige isiku tegelikest ülesannetest, tema väljaõppest ja päästetööga kaasnevast riskist, mitte üksnes tema tööandjast või organisatsioonilisest kuuluvusest.*

*Muudatuse praktilist vajadust näitavad muu hulgas Eesti Energia kontsernis tegutsevad päästeüksused. Enefit Industry OÜ koosseisus tegutseb kaks professionaalset päästekomandot,*

*mille ülesanne on tagada tegevuseks vajalik päästevõimekus. Päästeüksused reageerivad päästesündmustele, teevad päästetöid ja osutavad esmaabi. Päästjad läbivad erialaseid koolitusi ning päästeüksused teevad koostööd ka Päästeametiga.*

*Ida-Virumaal Auveres tegutseb 24-liikmeline päästekomando, mille liikmetel on päästealane ettevalmistus ja päästetööks vajalik baasvarustus. Eesti Energia kontsernis tegutseb ka maapõueseadusest tuleneva päästevõimekuse tagamiseks 24-liikmeline kaevanduse päästeüksus, mille liikmed on saanud vastava väljaõppe ning spetsialiseerunud päästetöödele allmaaõõntes.*

*Need näited kinnitavad, et tegemist ei ole üksnes ettevõttesisese tavapärase ohutustegevusega, vaid reaalse ja püsiva päästevõimekusega, mille tagamist nõuab riik ning mille raames täidavad inimesed päästesündmuse korral professionaalseid ja kõrgendatud riskiga päästeülesandeid. Sellest tulenevalt on põhjendatud näha ka nendele isikutele ette päästetööga kaasnevale riskile vastavad tagatised.*